

fremskyndet. Jeg vil dertil sige efter det Kendskab, jeg har til Købstæderne — og jeg er maaske den blandt de ærede Medlemmer, som har bedst Kendskab til disse Forhold, da jeg baade har Sæde i Købstadforeningens Repræsentantskab og i dens Bestyrelse —, at jeg tror, at den højtærede Minister har hørt fejl ved de Møder, han har været til, og af de Medlemmer, han har talt med, naar han tror, at der er et forstærket Ønske fra Købstæderne om, at dette Lovforslag fremskyndes. Tværtimod er det modsatte Tilfældet; thi siden 1910, da Købstadforeningens Repræsentantskabsmøde blev afholdt, er det efter min Overbevisning og efter mit Kendskab gaaet i den modsatte Retning. Den Gang blev det vedtaget enstemmigt; men kan man egentlig sige, at det var enstemmigt, naar ikke mindre end 13 af Repræsentantskabets Medlemmer afholdt sig fra at stemme, saa at det kun blev vedtaget med 23 Stemmer af 36? Efter min Overbevisning er Kravet om folkevalgte Borgmestre i Aftagende, og i hvert Fald er Kravet om at faa Lovforslaget gennemført, som det her foreligger, i Aftagende. — Det var blot disse faa Bemærkninger, jeg gerne vilde gøre, for at det ikke skulde staa uimodsaagt, at der blandt Byerne er et forstærket Krav i denne Retning. Det er min Overbevisning, at dette ikke er Tilfældet.

Saa vil jeg endnu blot gøre en anden kort Bemærkning til den højtærede Minister i Anledning af hans Udtalelse med Hensyn til Tilsynet, at der ikke er mange Eksempler paa, at Tilsynet har sat noget ud af Kraft. Nej, det er rigtigt, det er der ikke, men den højtærede Minister ved ikke, i hvor mange Tilfælde der indenfor Byraadene har været Tilløb til, at en lovstridig Bestemmelse kunde være blevet vedtaget, men hvor det er blevet forhindret ved, at Borgmesteren har grebet ind. Det er ikke mere end en Maaned siden, at det Byraad, hvori jeg sidder, vilde have vedtaget en fuldstændig lovstridig Beslutning; hvis vi ikke havde haft en Borgmester, der ved sine Udtalelser og Henstillinger fik den paa-gældende til at tage sit Forslag tilbage. Herpaa tror jeg, der er mange Eksempler; men de kommer blot ikke irem til Ministeriet, saa at det ikke i Virkeligheden bliver nødvendigt at tilsidesætte en Beslutning.

Indenrigsministeren (Rode). Maa jeg overfor det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Tvede) sige, at naar han mener, at den Ensartethed, jeg har tilstræbt i Fremgangsmaaden overfor Byerne, medfører Uensartethed i Byernes Bestyrelse, kan jeg kun gentage, at denne Uensartethed opstod den Gang, det første Byraad spurgte eller lod underhaanden forespørge, om det kunde faa en Borgmester paa anden Maade end ved Beskikkelse af en Retsbetjent, nemlig ved Hernings Overgang fra at have et Sogneraad til at faa et Byraad. Hver Gang derefter et Byraad vilde spørge, om det kunde opnaa en saadan Ordning, og en Minister af samme Partifarve som jeg eller af samme Retning som min højtærede Forgænger skulde svare, maatte Svaret nødvendigvis blive det samme; og derigennem er jo Uensartetheden i Resultatet nødvendig. Jeg har saa ment, at man under denne Tilstand burde indføre saa megen Ensartethed som muligt, nemlig ved at stille alle Købstæder ens, saa at Spørgsmaalet laa for dem een Gang for alle, og saaledes at de kunde tage Stilling, om de ønskede Sagen ordnet paa den ene eller den anden Maade. Uensartetheden kunde overhovedet, efter at Forholdene for Herning var afgjort paa en, som ogsaa det ærede 6te Medlem for 2den Kreds erkender, lovlig Maade, ikke længere undgaas.

Naar det ærede Medlem sagde, at Forholdstalsvalgmaadens Indførelse har ingen Betydning med Hensyn til den beskikkede Byfogeds Ombytning med en folkevalgt Borgmester eller Formand, fordi man ogsaa tidligere havde en lignende Tilstand, at den større og den mindre Halvdel af Forsamlingen kunde være adskilt ved et Medlem af den ene eller den anden Partifarve, vil jeg sige: Ja, men den Gang var det Princip ikke erkendt, at Vælgerne skulde være forholdsmæssigt repræsenterede, det blev det først ved Forholdstalsvalgmaadens Indførelse. Herefter er Hensigten den, at Vælgerens Tal skal bestemme, hvor mange af hvert Parti der skal sidde i Byrådet, og det er imod dette Princip, som først førtes ind i Kommunallovgivningen ved Forholdstalsvalgmaadens Indførelse, at Byfogedens Beskikkelse virker — Byfogeden i et Byraad, hvor Flertallet er demokratisk og Byfogeden konservativ eller omvendt,